

ResearchComp – Cadrul European al Competențelor pentru Cercetători

- 2024 -

Unitatea Executivă pentru Finantarea Invatamantului Superior, a Cercetarii, Dezvoltarii si Inovarii (UEFISCDI): Alexandra Roman, Ioana Trif, Expert Open Science

Acest document a fost elaborat în cadrul pachetului de lucru WP4 „Implementation of the Research Career Framework”, parte a proiectului european [SECURE-Sustainable Careers for Researcher Empowerment](#) (01 Ianuarie 2023 - 31 Martie 2025) finanțat prin programul Orizont Europa 2021-2027, UEFISCDI fiind unul dintre cei 18 parteneri. Proiectul SECURE dezvoltă măsuri de coordonare și sprijin pentru a crea, testa, implementa și integra un cadru comun pentru cariera în cercetare care oferă o suită de opțiuni pentru a sprijini organizațiile în recrutarea, angajarea, formarea, dezvoltarea, progresul și mobilitatea cercetătorilor cu scopul de a îmbunătăți carierele în cercetare și de a reduce precaritatea carierei. UEFISCDI este una dintre cele 5 organizații pilot care implementează acțiuni din Cadrul aferent carierei în cercetare dezvoltat în proiect, iar una dintre activitățile din Planul de acțiune UEFISCDI este creșterea gradului de conștientizare a cercetătorilor din România cu privire la [ResearchComp](#): Cadrul European al Competențelor pentru Cercetători.

Promovarea și îmbunătățirea condițiilor carierei de cercetător și creșterea atractivității acesteia este un obiectiv primordial atât pentru Uniunea Europeană, cât și pentru statele membre. Din acest punct de vedere au fost dezvoltate două inițiative complementare: [ESCO \(Clasificarea europeană a competențelor, calificărilor și ocupațiilor\)](#) și [ResearchComp](#): Cadrul European al Competențelor pentru Cercetători, în strânsă legătura cu ESCO.

[ResearchComp](#) este un instrument dezvoltat de Direcția Generală pentru Cercetare și Inovare a Comisiei Europene în consultare cu statele membre și cu părțile interesate care ajută cercetătorii să evalueze și să dezvolte competențe transversale eliminând decalajul în materie de competențe dintre mediul academic și toate celelalte sectoare relevante, instituțiile de învățământ superior și alți furnizori de formare să ofere formare adecvată, iar angajatorii să recunoască un set mai larg de abilități ale cercetătorilor. Formarea cercetătorilor, inclusiv formarea doctorală, ar putea fi dezvoltată conform competențelor descrise în cadru și pe baza schimbului de bune practici, pentru a permite perfecționarea și recalificarea cercetătorilor pe tot parcursul vieții. ResearchComp oferă o înțelegere și un limbaj comun referitor la competențele și abilitățile de care au nevoie cercetătorii pentru o carieră de succes, atât în mediul academic și nu numai.

Ambiția este ca acest instrument să asigure recunoașterea pe scară largă a competențelor și a progresului în carieră a cercetătorilor, în diferite stadii ale carierei. Cadrul va fundamenta evaluarea proprie, educația și training-ul, precum și identificarea locurilor de muncă potrivite pentru cercetători.

Cadrul este aliniat cu [ESCO \(Clasificarea europeană a competențelor, calificărilor și ocupațiilor\)](#) și ia ca punct de reper [Spațiul European de Cercetare](#) (ERA) și [Agenda pentru Competențe](#) (Skills Agenda).

Cercetătorii au posibilitatea să identifice acele competențe specifice unei cariere interoperabile între sectorul de cercetare și cel socio-economic, nivelul lor actual al diferitelor competențe, dar și acele abilități care merită a fi dezvoltate și care le oferă un avantaj competitiv în piața muncii.

Universitățile și institutele de cercetare pot să-și adapteze sau să dezvolte o ofertă educațională specifică, pentru a sprijini cercetătorii să dobândească competențele potrivite pentru cariera dorită.

Angajatorii recunosc și sunt conștienți că acele competențe și talente ale cercetătorilor le sunt benefice la momentul selectării și angajării, iar factorii de decizie pot monitoriza statusul competențelor și compatibilitatea lor cu piața și cu mediul de cercetare și, astfel, să dezvolte politici care să sprijine mobilitatea inter-sectorială a cercetătorilor.

ResearchComp este instrument care poate fi folosit atât la nivel organizațional, cât și la nivel individual fiind structurată pe 3 dimensiuni majore:

- 7 domenii de competențe: abilități cognitive, documentare, administrarea cercetării, administrarea instrumentelor de cercetare, creare de impact, muncă în echipă, self-management
- 38 de competențe
- 389 rezultate de învățare (un rezultat al învățării este o declarație a ceea ce un cercetător este capabil să facă la un anumit nivel al unei anumite competențe din ResearchComp. Un astfel de rezultat al învățării poate fi atins prin programe doctorale, oportunități de formare sau formare informală, cum ar fi formarea la locul de muncă, învățarea peer-to-peer, coaching și mentorat)
 - pe 4 nivele: de bază (dezvoltă expertiză, dar cu ghidare), intermediar (dezvoltă un nivel de independență), avansat (își asumă responsabilitate și rolul de model pentru alții), expert (stimulează transformare, inovare și creștere)

Cele patru niveluri de performanță pot fi asociate diverselor etape din cariera de cercetător (de ex. cercetători de tip R1-R4)¹.

¹ R1- Asistent de cercetare științifică

R2 – CS I

R3 – CS II

R4 – CS III

Fig. 1 Cadrul de competențe ResearchComp²

[ResearchComp](#) nu sugerează ca cercetătorii să dobândească cel mai înalt nivel de competență pentru toate cele 38 de competențe sau să aibă aceeași expertiză în toate competențele. Cu toate acestea, în vederea unei cariere de succes și interoperabile în toate sectoarele societății, cercetătorii ar trebui să dezvolte competențe în toate cele 7 domenii fiind încurajați să aibă cel puțin un nivel minim în toate competențele și să dezvolte în continuare acele competențe care sunt mai relevante pe baza propriei situații, nevoi și așteptări.

Fiecare competență este definită printr-un descriptor și este detaliată mai departe cu rezultate ale învățării pentru fiecare dintre nivelurile de competență.

O întrebare des întâlnită este cum își vor însuși cercetătorii competențele dorite. Răspunsul este că doctoranzii dobândesc abilitățile în timpul programelor de doctorat, așadar universitățile sunt încurajate să își adapteze programele conform [ResearchComp](#). Totodată, competențele pot fi dezvoltate prin

² Knowledge Ecosystems. Defining a European Competence Framework for R&I Talents, 2022.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5c8c86d8-3025-11ed-975d-01aa75ed71a1/language-en>

intermediul unor oportunități de training oferite de alte instituții sau prin programe informale cum ar fi cele organizate la locul de muncă, peer-to-peer sau mentorat.

Realizarea documentului cadru a presupus o procedura elaborată și complexă, care s-a întins pe parcursul a mai multor ani. Pe lângă documentarea literaturii existente pe subiect și revizuirea profilelor de competențe și a structurii profesionale a cercetătorilor, au mai existat două consultări online cu cercetătorii din sectorul academic și privat și cu organizațiile umbrelă, analiza studiilor de caz și a bazelor de date Euraxess referitoare la competențele și abilitățile urmărite de angajatorii din diverse sectoare și pentru diverse etape de carieră. Au avut loc interviuri cu actorii cheie, un focus grup, o întâlnire de validare cu grupurile țintă și ulterior, elaborarea documentului propriu-zis.

Impactul cadrului de competențe și abilități poate fi măsurat prin intermediul unor indicatori specifici de progres: (1) la nivel instituțional – volumul și tipul ofertelor de formare și suportul instituțional privind dezvoltarea competențelor și carierei; (2) în ocupațiile de cercetare – competențele și abilitățile necesare cercetătorilor; și (3) la nivel individual – cercetătorii care au primit formare, percepția lor asupra importanței competențelor dobândite și experiența lor intersectorială.

Deoarece abilitățile și competențele cu valoare transferabilă cresc șansele și opțiunile de angajabilitate ale cercetătorilor, atât în cadrul propriei organizații, cât și pe piața muncii, se recomandă orice activitate de training sau alte inițiative care urmăresc dezvoltarea acestor capacități. În acest sens, se recomandă utilizarea cadrului ResearchComp, care servește ca punct de reper pentru identificarea acelor domenii de competențe care pot fi integrate în curricula de educație și training. De asemenea, acest instrument este recomandat și pentru autoevaluarea cercetătorilor sau pentru angajatorii care doresc să urmărească nivelul pe care l-au atins cercetătorii pe competențe specifice.

Există o legătură între ResearchComp și evaluarea cercetătorilor, deoarece evaluarea cercetării, a cercetătorilor și a organizațiilor de cercetare ar trebui să recunoască diversele rezultate, practici și activități care maximizează calitatea și impactul cercetării. Astfel, recunoașterea competențelor și activităților de formare joacă un rol foarte important în contextul actualei reforme a evaluării cercetării.

Această propunere va fi testată și rafinată, cu ocazia unor revizuri viitoare, deoarece competențele se transformă de-a lungul timpului. Așadar acest cadru este un "document viu", dinamic și inclusiv. De asemenea, principiile enunțate de către acesta nu sunt obligatorii. ResearchComp oferă libertate și flexibilitate organizațiilor să îl utilizeze și adapteze conform contextelor, nevoilor și piețelor muncii locale. De asemenea și programele doctorale diferă în funcție de domeniile academice, universități sau țări.

Bibliografie

<https://secureproject.eu/>

<https://uefiscdi.gov.ro/>

European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Almerud, M., Ricksten, M., O'Neill, G., Weijden, I. et al., *Knowledge ecosystems in the new ERA – Using a competence-based approach for career development in academia and beyond*, Publications Office of the European Union 2022, disponibil la: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8d536780-3025-11ed-975d-01aa75ed71a1/language-en>

European Commission: Directorate-General for Research and Innovation , *ResearchComp: The European Competence Framework for Researchers*, disponibil la: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/jobs-research/researchcomp-european-competence-framework-researchers_en

European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, *Knowledge Ecosystems. Defining a European Competence Framework for R&I Talents*, Publications Office of the European Union 2022, disponibil la: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5c8c86d8-3025-11ed-975d-01aa75ed71a1/language-en>

European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, *The European Competence Framework for Researchers*, disponibil la: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2023-04/ec_rtd_research-competence-presentation.pdf